

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

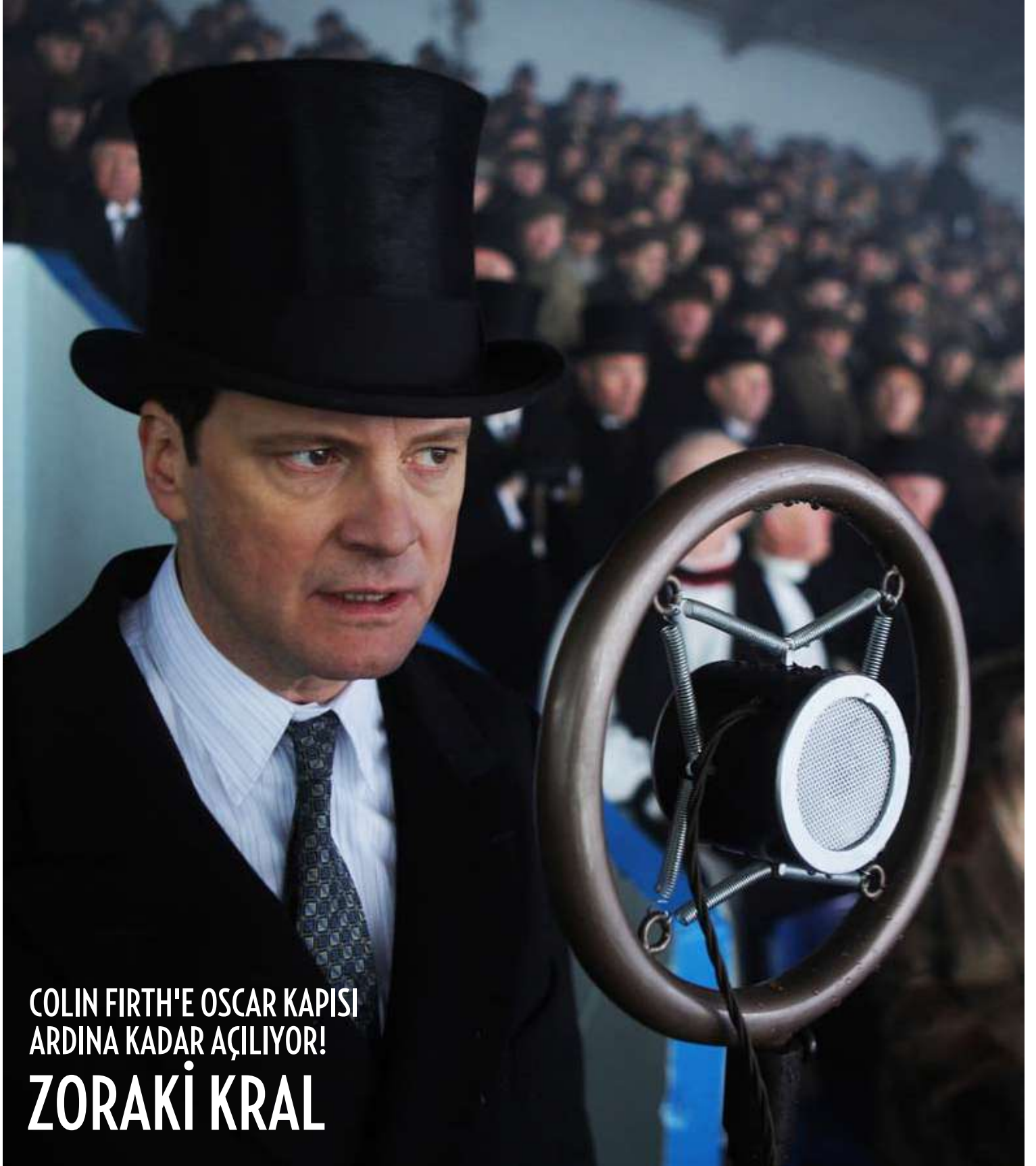
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

COLIN FIRTH'E OSCAR KAPISI
ARDINA KADAR AÇILIYOR!
ZORAKİ KRAL

Steve Carell

Paul Rudd

“Zor Baba”nın Yönetmeninden

Salaklar Sofrası

Dinner for Schmucks

Şimdi DVD ve VCD’de

DIAMANTWORKS
PICTURES

SPYGLASS
ENTERTAINMENT

tiglon

DİJİTAL SİNEMANIN OLUMSUZ BİR YAN ETKİSİ

TARANTINO’NUN 2007’DE “GRINDHOUSE” PROJESİ KAPSAMINDA ÇEKTİĞİ “ÖLÜM GEÇİRMEZ”İN (DEATH Proof) kahramanı Dublör Mike, mesleğinin mazide kalan görkeminden çok uzaktı hatırlarsınız. Filmde anlattıklarına kulak verirse, birkaç pembe dizide rol almış, oyunculukta dikiş tutturamayınca da sinemanın belki de en çilekeş emekçilerinden olan dublörlerin arasına katılmıştı. Ancak ne hikmetse artık psikopata bağlamıştı. Ağına (eksantrik arabasına) düşürdüğü genç kızları ‘ölüm geçirmez’ adını verdiği güvenli koltuğundan gaz pedalına yüklenip hunharca katlediyordu. Benzer bir şeyi ikinci kez yapmaya soyunduğu filmin ikinci bölümünde ise baltayı taş vuruyor, bu kez meslektaşları Zoë Bell ve arkadaşları tarafından alt ediliyordu.

Tarantino, film endüstrisinin yıllarca bedeninden faydalandığı dublörlerle engin yüreğiyle bir selam göndermekle kalmıyor, eski usul, artık nesli tükenen dublörler aksiyon sahnelerine antolojilere geçecek bir katkı yapıyordu: Zoë, Dublör Mike’in Dodge Charger’ının kaportasının üstünde güç bela tutunduğu bir sahnede kilometrelerce yol gidiyordu!

Lafı nereye getireceğimizi anlamış olmalısınız. Artık o eski tarz, dublörlerin kelle koltukta bedenlerini siper ettikleri aksiyon sahneleri çekilmiyor. “Bourne” serisi, “Ajan Salt” (Salt) gibi örnekler hâlâ eski usul dublörlüğü ayakta tutmaya çalışan, son 10 yılda çekilmiş birkaç film arasında. Ama onlarda bile dijital

numaraların, hızlı kurgunun, aksiyon anında zangır zangır titreyen kameranın hükmü ağır. Sinema gerçeğe yaklaştıkça etkili olan bir mecraysa eğer, aksiyon sahneleri, dublörlerin zanaatkarlıklarından uzaklaştıkça hakikiliğini yitirdiği görsel şovlardan ibaret olmaya başladı. “Zor Ölüm” (Die Hard) “Terminator 2: Mahşer Günü” (Terminator 2: Judgment Day), “Hız Tuzağı” (Speed) gibi aksiyon klasiklerini bu denli değerli kılan şeylerden biri de usta işi dublör çalışmaları değil miydi?

Sanmayın ki, birilerinin hızla giden bir tırın veya bir trenin üzerinde dolaşmasının tehlikelerini göz ardı ediyoruz. Lakin dublörlük neredeyse sinema sanatının tarihi kadar eski. Buster Keaton’ın akrobatik hareketlerindeki tehlikeler 90’larda çekilen aksiyonların barındırdığı ölüm riskinden daha az değildi. Nihayetinde, evet, kimi tehlikelere gözleri kapalı atlamak zorunda kalsalar da, dublörler zaten bunu yaşam biçimi olarak bellemiş insanlar. Yaptıkları iş bir sesçininkinden bir parça daha tehlikeli, o kadar. Yoksa hepimiz biliyoruz ki, dublörlerin akrobatik numaraları yüksek güvenlik önlemleri altında icra ediliyor.

En son ne zaman şöyle hakiki bir aksiyon ortamında kalakalmış bir kahraman hatırlıyorsunuz. “Gece Ve Gündüz” (Knight And Day) kendi içerisinde tutarlı olmakla birlikte, aksiyon sahnelerinin dijitalleştirildiği, hatta bu konuda ifrada kaçılmış örneklerden biriydi. Endüstrinin de tavrını daha ziyade bu tip filmlerden yana koyduğu bir dönem başlamış durumda. Anlayacağınız, dijital sinemanın son kurbanlarından biri de dublör emekçileri olacak. [1]

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, ALİ ULVİ UYANIK, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: 127 Saat, Zoraki Kral, Yeşil Yaban Arısı, Sinyora Enrica İle İtalyan Olmak, Çalgı Çengi.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları. Beş üzerinden, buçuksuz...

18 TRENDEKİ YABANCI

Bu hafta da bizden bir "Aşktan Da Üstün" var sayfalarımızda. Yönetmen Atıf Yılmaz, başrol oyuncularıyla Zeki Müren ve Filiz Akın.

20 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Modern müzikallerin beyazperdedeki en görkemli yansımalarından birini çekmişti müteveffa yönetmen Bob Fosse: Bütün O Caz.

22 ÖLÜM KARARI

Türk oyuncuların uluslararası meslektaşlarıyla aynı kareleri paylaştıkları filmlerden 11'ine bir göz atmakta fayda var!

26 AİLE OYUNU

DVD eleştirisi: Gürültü Ustaları.

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: The Beaver, Kanunun Kuvveti (The French Connection), Shine, The White Stripes Under Great White Northern Lights, 'Film gibi 30 yıl' bloğu.

127 SAAT

ORIJİNAL ADI 127 Hours
YÖNETMEN Danny Boyle
OYUNCULAR James Franco,
Kate Mara, Amber Tamblyn
YAPIM 2010 ABD-İngiltere
SÜRE 94 dk.

Bir adam ve bir
durum dışında
elinde malzeme
olmayan Danny Boyle,
kolayca sıkıcılık tuzağına
düşüp ritmini
kaybedebilecek bir
hikayeyi ayakta tutmayı
başarıyor sonuç olarak.

İÇİNE DÜŞTÜĞÜ 'BERBAT' DURUMDAN KURTULMAK İÇİN KENDİNDEN BAŞKA dayanacak kimsesinin olmadığı durumlarda, insanın nasıl bir 'güç'le donandığını, bu karabasanı atlatmak için kendini nasıl motive ettiğini, hayatla ölüm arasındaki daracık alanda hangi kavramlara tutunduğunu ve bütün bunlar yaşanırken ne gibi duyguların şahlanabileceğini gösteren bir film "127 Saat". Sinemanın ilgi alanları içinde baş sıralarda değilse de, yedinci sanatın ara sıra başvurduğu bir 'araf' filmi bu.

Deneyimli bir dağcı olan Aron Ralston'ın, Nisan 2003'te tek başına çıktığı kanyon gezisi/tırmanışı sırasında yaşadığı kabus resmediliyor hikayede. Ralston'ın, deneyimlerinden yola çıkarak kaleme aldığı kitabı "Between A Rock And A Hard Place"i rehber edinen bu çalışma, dar bir yarıktan düştükten sonra kolunu bir kayanın altına sıkıştıran ve bu durumdan kurtulana kadar 127 saatlik bir zaman dilimi boyunca yapayalnız kalan dağcının mücadelesine odaklanıyor.

Önceki filmi "Milyoner"le (Slumdog Millionaire) Oscar yarışını önde bitiren Danny Boyle, yeni filmiyle de bu yarışta 'iddialı' bir yapım ortaya koyuyor (en azından Akademi üyeleri böyle düşünüyor). Bir adam ve bir durum dışında elinde malzeme olmayan yönetmen, kolayca sıkıcılık tuzağına düşüp ritmini kaybedebilecek bir hikayeyi ayakta tutmayı başarıyor sonuç olarak. Bu noktada Danny Boyle ve Simon Beaufoy imzalı senaryonun katkısı yadsınamaz düzeyde. Senaryo matematiğini bütün köşeleri ve açılarıyla uygulayan ikili, kısır hikayeye farklı derinlikler katan numaralarıyla tempo problemini ortadan kaldırırken, bir yandan da 'bilinen son' handikabını aşma derdine düşüyor, ki bunun için en zor yanı olduğunu kabul etmek gerek. Aron Ralston'ın yaşadıklarını ve sonunda başına neler geldiğini herkes biliyor, ama senaryonun için bu yanıyla fazlaca ilgilenmiyor olmasının da etkisiyle bu durumu kafanıza takmıyorsunuz izlerken. Daha çok Ralston'ın sıkıştığı kayaya yüklediği anlamlar ve geçmişiyle, alışkanlıklarıyla 'kavgası' öne çıkıyor senaryoda.

'Sıradan' bir insanın kısa sürede ölümün soğuk sularına gömülebileceği bir durumu dağcılık deneyimi ve soğukkanlı yaklaşımıyla 'öyle ya da böyle' aşılabilecek bir engelle dönüştüren Ralston, acımasız bir 'düşman' gibi savaştığı kayayla kader ortaklığı da yapıyor bir yandan. Onunla konuşup dertlerini anlatıyor, herhangi bir öğütle karşılaşmasa da. Ama bu 'sohbet', onun ayakta kalmasını sağlıyor, dahası 'kurtuluş umudu'nun tazeliğini korumasına vesile oluyor. Öte yandan bu kayadan kolunu kurtaramadığı takdirde öleceğinin ve sonsuza kadar o yarıktaki kalacağının da farkında. Ve kayayla ilişkisini bitirmek için son bir hamlesi kaldığının da bilincinde; kayanın altında kalan kolunu kesip kurtulabilir ancak. O da öyle yapıyor nihayetinde...

"127 Saat", adından yansıyan zaman kavramının giderek anlamını yitirdiği bir hikaye anlatıyor. Ralston, zamana karşı bir mücadele sürdürürken, zamanla dost olması gerektiğini de biliyor. Fiziksel yıpranmanın yanı sıra ruhsal çöküşün de peşi sıra geleceği bir 'operasyon'u olabildiğince sağlıklı bir şekilde yürütmek zorunda; zamana direnmek yerine onu yanına alabilmenin hesaplarını yapıyor. Geçen her saatin onu ölüme yaklaştırdığı gerçeği bir yanda dururken, aynı zamanın onun kurtuluşu için geçtiğini düşünüyor, ona göre oluşturuyor eylem planını. Danny Boyle'un yönetmenlik becerisinin öne çıkmamasıysa neredeyse olanaksız böylesi bir durumda. Boyle, dar ve kapalı mekanı filmi için bir avantaja çevirmeyi biliyor. Kahramanının kayayla ve zamanla kurduğu 'dostluğu' sömürmeden, belli bir mesafeden yaklaşarak etkin kılıyor, hikayenin omurgasını bu dostluk üzerine kuruyor. Bir kurtuluş mücadelesi anlatırken, hayatın kolayca vazgeçilebilecek bir şey olmadığını, ölüme teslim olmanın 'gerçek dışılığı'na vurgu yapıyor. Hayata ölüm penceresinden bakarken 'yaşama isteği'ni öne çıkarıyor, Ralston'ın günde birkaç dakika alabildiği gün ışığı da ona bu tavrında destek oluyor. 'Hayatın ışığı'nı alabildiği sürece yaşama inadını sürdürebileceğini düşünüyor insanın.

James Franco, hiçbir hayat belirtisine sahip olmayan bir nesneyle karşılıklı oynamanın üstesinden gelirken, bir yandan kendi karakteriyle de mücadele ediyor.

Bu filmi başyapıt düzeyinde değerlendirmek yanlış olur, ama birçok zorluğu barındıran böylesi bir hikayeyi anlatabilme yetisini gösterdiği için bile takdir edilesi bir çaba olduğunu da kabul etmek gerek. Hikayeyi başından sonuna kadar sürükleyen, 'prangalı mahkum'ken güç gösterisine soyunan, onun oyunculuk becerisi öne çıkmasa Danny Boyle'un bütün çabalarının boşa çıkacağı James Franco'ya en geniş parantezi açmaksa kaçınılmaz bu filmde. Aktör, hiçbir hayat belirtisine sahip olmayan bir nesneyle karşılıklı oynamanın üstesinden gelirken, bir yandan kendi karakteriyle de mücadele etmek zorunda burada. Bir oyuncu için kimi zaman avantaj, çoğu zamansa dezavantaj olan bu durumu iyi idare ediyor Franco, kuşağının en iyilerinden biri olduğunu kanıtıyor bir kez daha. Doğaya savaş açmadan onun kurduğu tuzaktan kendini

sıyırmaya çalışan karakterine, belki de gerçekte olduğundan daha fazla anlamlar yüklüyor, Aron Ralston'ı 'alternatif bir kahraman'a dönüştürüyor.

"127 Saat", sonu başından belli olmasına karşın, izleyiciyi içinde barındırdığı 'karanlık'a tutsak kılan, Ralston'ın serüvenini izlerken seyircinin kendisine farklı açılardan bakmasını sağlayan, insanoğlunun binbir halinden birçoğunu aynı kare içine sıkıştırabilen bir yapım. Tüm bunları hissetmek içinse azami dikkatle izlenmesi gerektiğini de ekleyelim, konsantrasyon kayıplarının sizi sıkıntılı bir izleme sürecine sokacağını da söylemeyi unutmadan...[7](#)

Ralston'ın kolunu keserken sınırlara denk geldiği anlardaki ses efektleri dayanılır gibi değil!

Hikayenin sınırlı kapasitesi nedeniyle öne eklenmiş dolgu malzemelerinin filme pek faydası yok.

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altıyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Sinema üzerine düşünen dergi
Her ay bayillerde

ZORAKİ KRAL

SORU ŞU: “İNGİLİZ KRALİYET AİLESİ’NDEN BENİM GERÇEK HAYATIMDA KARŞILIĞINI bulabileceğim bir fikrin, bir mesajın çıkması mümkün müdür?” Anlaşıyor ki İngiliz sinemasının 2000’lerde yaptığı kimi filmler bu soruya ilginç bir cevap veriyor: “Evet, İngiliz Kraliyet Ailesi’yle ilgili bir hikayeyi sana öyle anlatırız ki içinde kendine ait ya da evrensel bir şeyler bulman mümkün olur”. Stephen Frears’ın “Kraliçe”si (The Queen) nasıl ki sadece Prenses Diana’nın beklenmedik ölümünden sonra kraliçe ve ailesinin onun sağlığında aldığı tutumu tekrar değerlendirmesini sağlayıp bundan bize de payımıza düşeni veriyorsa, “Zoraki Kral” da da son derece güçlü bir kral olan babasının ardından tahta çıkmaya hazırlanan ve konuşma zorluğu yaşayan Prens Albert’ın mahçup hikayesinden izleyenin alacağı kimi mesajlar ve fikirler var.

“Hiçbir çocuk kekeme doğmaz.” Bunu hikayenin henüz başlarında Avustralyalı konuşma terapisti Lionel Logue (her zamanki haliyle Geoffrey Rush), Kral 5. George’un iki oğlundan biri olan ‘yeni hasta’sı York Dükü Albert’a (formunun zirvesindeki Colin Firth) söyler.

Bir deniz subayı olan Prens Albert, her şeyiyle lider ruhudur. Zekidir, çalışkan ve disiplinlidir. Ağabeyi Edward’dan daha dirayetli ve güçlüdür. Ancak tek bir kusuru vardır -ki bir liderde asla olmaması gereken bir kusurdur bu-, Albert çocukluğundan beri kekemedir. Topluluk önünde yaptığı konuşmalarda ise neredeyse kitlenip kalmaktadır. Bunu yenmek için eşi Elizabeth’in de (en sempatik haliyle Helena Bonham Carter) katkısıyla çeşitli uzmanlardan tedavi görmüştür. Ancak hiçbirini onu bu kusurundan kurtaramamıştır. Düşes en sonunda bu konuda değişik yöntemleri olan Avustralyalı Lionel Logue’u bulur eşine...

Lionel da iki çocuğu ve kendisini pek de ciddiye almayan karısıyla sakin bir hayat yaşamaktadır. İdealinde bir tiyatro oyuncusu olmak vardır ama bu konuda yeterli olmadığı aşikârdır.

Bir araya geldiklerinde neler olacağını merak etmememizin imkansız olduğu iki karakter... Sonrası tam bir ‘al gözüm seyreyle’... Özellikle de

II. Dünya Savaşı’nın başlangıcındaki tarihi konuşmayla getirilen nefis final... Bu sahnelere eşlik eden Beethoven’ın “7. Senfoni”si... Film hikayeye ‘Fransız’ kalmamanız için her şeyi yapıyor. Bunu yaparken ‘gerçek’leri amacı için çok büyük sapmalar yaratmayacak şekilde biraz eğip büküyor. Bu yönüyle de örnek alınmalı...

“Zoraki Kral”ın çok iyi anlattığı iki mesele var. Birincisi kuşkusuz bir azim hikayesi. Çocuklukta yaşanan bazı ailevi meseleler çözülmedikçe kalıcı hasarlar bırakabiliyor. Ancak Prens Albert azimle ve biraz da mecburiyetle sorununun üstesinden geliyor. Evet, şu anki Kraliçe Elizabeth’in babasının tam da en ihtiyaç duyulan zamanda önemli bir zaafiyetinden kurtulma gayreti özellikle de Colin Firth’ün sıcak ve tüm insani duyguları içinde barındıran performansı sayesinde izlenilesi bir filme dönüşüyor. Ama filmin bence asıl hoş tarafı, liderlerin hitabetlerindeki kudretin öneminin hiçbir filmde bu kadar ‘net’ anlatılmamış olması.

Hemen aklımız Atatürk’ün ‘gerçek sesi’ tartışmalarına gidiyor. Seneler önce bulunan görüntülerde Atatürk’ün sesinin ‘arzulanan kalınlıkta’ olmaması kimilerini ne kadar üzüyordu. Geçtiğimiz yıl yapılan bazı araştırmalar Atatürk’ün gerçek sesinin, o görüntüdekinden daha kalın olduğunu kanıtladı da rahat bir nefes aldık!

Toplular yöneticilerinin her şeye hakim olduklarından emin olmak isterler. Bu yüzden liderler kendilerinden emin, rahat ve karizmatik konuşmalılar. Filmin bir yerinde Kral Albert’ın Adolf Hitler’le ilgili bir haberi izlediğini görürüz. Tek kelime Almanca bilmese bile ona hayranlıkla bakar. Hitler’in hitabet sanatındaki üstünlüğü Almanları çılgınlığın eşiğine götürmemiş miydi?

Bugünün Türkiye’sinin Başbakanının da ses tonundaki kendine güveni, zamanı geldiğinde takındığı alaycılığı ve her türlü karşı çıkışa kafa tutma halinin işe yaramadığını kim söyleyebilir?

Bütün oyuncular çok başarılı ama Alexandre Desplat’ın müzikleri de es geçilemez güzellikte...

Lionel’in ailesinde yaşananlar birazcık daha derinleştirilebilirdi...

ORJİNAL ADI The King’s Speech

YÖNETMEN Tom Hooper

OYUNCULAR Colin Firth,

Geoffrey Rush,

Helena Bonham Carter,

Derek Jacobi, Guy Pearce,

Timothy Spall

YAPIM 2010 İngiltere-

Avustralya-ABD

SÜRE 118 dk.

Colin Firth’ün kariyerindeki en iyi performanslarından birini sergilediği film bu sene Oscar’larda “Aşık Shakespeare” etkisi yaratabilir.

YEŞİL YABAN ARISI

CİZGİ ROMAN SİNEMASINDA SON YILLARIN EN BELİRGİN TRENDİ, SORUNLU SÜPER kahraman filmleri. İlk bakışta “Yeşil Yaban Arısı”nın bu yapımlarla tatlı tatlı kafa bulmak için çekilmiş olduğu belli oluyor. Özellikle “Batman Başlıyor” (Batman Begins) ve “Demir Adam”daki (Iron Man) kahramanlar üzerine bir çeşitleme sunuluyor. Başkarakter Britt Reid, Yarasa Adam gibi ailesini kaybedince sorumluluk alıp adam olmaya karar veriyor. Demir Adam gibi o da partilerden başını kaldıramayan şımarık bir zengin çocuğu. Yine Yarasa Adam gibi süper güçleri olmadan, yardımcısının ürettiği teknolojik araçlarla suçlu yakalıyor. Demir Adam gibi o da başarılı babasının ağırlığı altında eziliyor.

Kağıt üzerinde kulağı okşayan bu parodi fikrinin, perde gözü ve kulağı fazla doyurduğunu söylemek mümkün değil. Michel Gondry, kendine özgü kaleydeskopik sinemasını kenara koyup Seth Rogen’in ‘altın kalpli miskin serseri’ mizahına tutunmaya çalışıyor. Seth Rogen “Kaza Kurşunu”ndan (Knocked Up) beri canlandırdığı karakterlerin bir başka çeşitlemesiyle karşımıza çıkıyor. Film, komedi olarak çoğu zaman kör topal işlemeyi başarıyor. Ama süper kahraman sineması açısından bakınca yetersizlikler sökün ediyor.

Bir süper kahraman filminin altın anahtarı olan kötü adam, “Yeşil Yaban Arısı”nın harabeye dönüşmesine yardımcı bir bomba gibi patlıyor. Christoph Waltz’ın, oyuncu yönetmenliğinde çağın bir numaralarından olan Quentin Tarantino’nun elinde nasıl bir performans ortaya koyduğu hepimizin malumu. Belli ki filmin yapımcıları, Waltz’ın “Soysuzlar Çetesi”yle (Inglourious Basterds) taze taze kazandığı Oscar’dan nemalanmak istiyor. Fakat yönetmen Michel Gondry’nin Christoph Waltz’ı ve canlandırdığı Chudnofsky karakterini kullanışı içler acısı. Oyuncusundan tek beklediği sanki “Soysuzlar Çetesi”ndeki karakterini günümüzün Los Angeles’ına adapte etmesi. Yahut da Hollywood’un Avrupalı aktörlere davranışı değişmiyor ve eski kıtadan gelen tüm oyuncular, üzerlerine yapışmış personaları canlandırmak zorunda bırakılıyor. Her

iki olasılıktan hangisi doğru olursa olsun, sonuç “Yeşil Yaban Arısı”nı zayıflatıyor. Bir tezat yaratarak aynı anda hem sevimli hem de psikopat olabilen karakteriyle Christoph Waltz kendini tekrar ediyor. Filmde ancak bir kötü adam müsveddeleri olarak dolanıp duruyor.

Aynı zamanda filmin iki senaristinden biri olan Seth Rogen’in karakter inşasında yetersizlikler sergilediği söylenebilir. Chudnofsky örneğindeki gibi, Rogen yan karakterlere hiç prim vermiyor ve onların eskizden öteye gitmesini sağlayamıyor. Elde muazzam bir kadro var oysa. Cevval sekreter Lenore Case rolündeki Cameron Diaz’ı ele alalım. Film, klasik süper kahraman klişelerine teslim olmamak ve bir parodiye soyunmak derdinde. Bu sebeple sekreterle başkarakter arasında bir romansa ya da cinsel gerilim kurmayı tercih etmiyor. Buraya kadar eyvallah. Fakat ardından, Lenore’u bir karaktere dönüştürmeyi de ihmal ediyor. Sadece zeki, güzel ve süper kahramanı reddeden kadın olarak hikayede kendisine biçilen yeri dolduruyor. Aynı şekilde Tom Wilkinson’ın sert baba karakteri ve filmin dinamosu olan Kato bile irdelenmeyen, Seth Rogen’in başrolde kendine biçtiği yükün ve yoğunluğun altında ezilen karakterlere dönüşüyorlar.

Filmin ıskı geçtiği ilginç fikirler var oysa. Bunların üzerine gitse ve tam iki saatlik dolu süresini boş aksiyon sahneleriyle harcamasa, yapım bir cevhere dönüşebilirdi. Kötü adamın orta yaş krizi, Yeşil Yaban Arısı’nın babasıyla olan sorunları, aslında yancı olan Kato’nun esas kahraman oluşu veya eserin temel çıkış noktası olan süper kahraman filmlerinin ciddiyetine çomak sokmak gibi... Gondry küçük fikirlerden mütevazı görünümlü lakin büyük filmler çıkarmasıyla meşhur oldu. Kötüye giden kariyerinde ilk kez büyük bir fikir deniyor ve ne yazık ki bu fikrin altında eziliyor.

 Yan karakterlere konuk oyuncu muamelesi yapılıyor ama gerçek konuk oyuncu James Franco’nun performansı en eğlencelisi.

 Filmin üç boyutlu olması için sebep yok. Üç boyut, beklentilerin altında kalmasın, seyircinin gözü boyansın diye eklenmiş sanki.

ORJİNAL ADI The Green Hornet
YÖNETMEN Michel Gondry
OYUNCULAR Seth Rogen, Jay Chou, Cameron Diaz, Christoph Waltz, Tom Wilkinson, Edward James Olmos, David Harbour, Edward Furlong
YAPIM 2011 ABD
SÜRE 119 dk.

Film iyi niyetli bir çizgi roman janrı parodisine soyunuyor fakat Michel Gondry’nin kariyerini yokuş aşağı yuvarlamaktan geri durmuyor.

SİNYORA ENRICA İLE İTALYAN OLMAK

YÖNETMEN Ali İlhan
OYUNCULAR Claudia Cardinale,
 İsmail Hacıoğlu, Lavinia Longhi,
 Teoman Kumbaracıbaşı
YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 110 dk.

Bu filmin ilgililerine,
 ünlü İtalyan sanat
 yönetmenlerinin
 çalışmalarını tekrar
 tekrar izletmeli.

GENÇ YÖNETMEN ALİ İLHAN, DÜNYANIN EN BÜYÜK SANATÇILARIYLA, ÖRNEĞİN Visconti'yle ("Leopar"), Fellini'yle ("8½"), Leone'yle ("Batıda Kan Var") çalışmış, "BB"ye (Brigitte Bardot) karşı "CC" olarak lanse edilip her yaşta erkeklerin hayranlığını bir kadın olarak da kazanmış, 1938 Tunus doğumlu İtalyan yıldızı Claudia Cardinale'yi yönetmiş. Bu, kariyerinin başındaki bir genç adam için, zaten kendi başına önemli bir başarı. Senaryosu ve filmi için aynısını söylemek ise imkânsız!

Öyle bir metin ki, neresinden baksanız delik deşik... Tamam; bir "Madame Sousatzka" bekleyemedik. Ancak, genç yaşında, başka bir dişi için kocası terk ettiğinden bu yana, okullar arasında savrulup alkolik olmuş genç oğlunun arada para koparmak için gelmesi dışında evine erkek girememiş lanet görünümlü yaşlı İtalyan kadının bu radikal tavrının, bu erkeksizlik kararının kökenindeki derin acıya dokunamıyoruz... Yüreğinin kepenklerini kapatmasına neden olmuş bu acının müsebbibi kocası ile yaşadığı duygusal yoğunluğu hissedemiyoruz. İşte o nedenle de, bir isim yanlışlığı sonucu kiracı olarak

evine yerleşen erkek dil öğrencisi, tipik Türk genci (saf ama gerektiğinde 'racon kesen' delikanlı, çekingen bir abaza) Ekin'e, hoyrat oğlunun tacizini engellediği için yakınlık duyması bir etkiye ulaşamıyor.

Ayrıca, Ekin'in de anlamlı bir hikayesi olmadığından, ikisi arasındaki 'müşfik ilişki', yüzeysel bir eğlencelik olmaktan öteye gidemiyor. Öykünün ekseni cılız kalınca da, yardımcı karakterler de, kültürlerarası çatışma da, genç Enrica - Fellini karşılaşması gibi 'yama' bölüm de, tam anlamıyla 'tel tel dökülüyor'.

Peki stil? 'İtalyan olmak' gibi çok renkli bir kavram nasıl yansıyor? Son derece iptidai biçimde! Dokuları şaşırtıcı derecede ölü bir çalışma. Bu filmin ilgililerine, ünlü İtalyan sanat yönetmenleri ve set tasarımcılarının çalışmalarını içeren yapıtları, eğitim amaçlı olarak tekrar tekrar izletmeli! 📺

Tepeden tırnağa Claudia Cardinale!

Claudia Cardinale ve müzik / şarkılar dışındaki her şey!

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

ÇALGI ÇENĞİ

YÖNETMEN Selçuk Aydemir

OYUNCULAR Murat Cemcir,

Ahmet Kural, Erdal Tosun, Tuna Orhan, Cahit Gök, Şinasi Yurtsever

YAPIM 2011 Türkiye

SÜRE 94 dk.

Doğu ve Karadeniz şivesinden yıllarca beslenen komedi türü, şimdi de İç Anadolu'yu keşfetmiş görünüyor.

FİLMİN SON JENERİĞİNİN BİTMESİNE YAKIN BİR KADININ AĞZINDAN DUYULAN

"Ay çok şükür bitti" minvalindeki son söz, aslında pek çok seyircinin hislerine en iyi tercüman sanki.

Düğünlerde çalgıcılık yaparken istemeden bir cinayete tanık olan iki hödük kuzenin başlarına kalan cesetten ve peşlerindeki mafya bozuntularından kurtulma çabaları, pek tanıdık bir hikayenin rötüşlanmış hali gibi. "Bazıları Sıcak Sever" den (Some Like It Hot) tutun da, yine böyle bir 'dolaştırılan ceset' öyküsü üzerine kurulu "Çılgın Tatil" e (Weekend At Bernie's) dek pek çok filmi akla getiren "Çalgı Çengi", tuhaf bir şekilde o filmlerden ayrılabilen ve kendine özgü bir üslup da tutturarak yapıyla temiz bir iş gibi duruyor. Özellikle başroldeki iki kuzeni canlandıran Murat Cemcir ile Ahmet Kural, kolay yakalanamayacak bir kimya tutturuyorlar. Hele bir Ankara, daha doğrusu İç Anadolu şiveleri var ki tadından yenmiyor.

Durum komedisinin, kısa kesilmiş klip gibi sahnelerden ibaret olmadığını, senaryoyu da yazan

Selçuk Aydemir gayet iyi etüt etmiş. Diyaloglar, oyunculuklar ve bir yere kadar öykü başarılı. Fakat son yılların kronik rahatsızlığı olan küfür ve argo, "Çalgı Çengi" nin de en büyük sorunu.

Öte yandan, Batı'da olsa kıyamet koparacak kadar ağır bir homofobi de söz konusu. İki kuzenin zor durumda kaldıkları anda ilişkiye girmek üzere olan iki erkek zannedildikleri sahnelerde söylenen laflar, neredeyse hakarete varacak kadar çirkin. Aynı şey, iki kuzenin dinle ilgili fikriyatları için de geçerli. "Demedim Mi?" ilahisinden semazenlere dek üzerine sözüm ona espri pırtlatmadıkları şey kalmayan iki 'avanak', acaba 'halk'ımızın bir prototipi mi, yoksa yaptığı şeyi 'komedi' zanneden senarist-yönetmenin hezeyanları mı, karar vermek zor.

Hal böyleyken "Recep İvedik" in niçin bu kadar 'dövüldüğünü' anlamak daha da zor.

Erdal Tosun, Tuna Orhan ve dizilerin 'prensesi' Hazal Kaya, Cem Yılmaz destekli filmin sürpriz konuk oyuncular.

"Fırtına" ile oyunculuga şahane bir başlangıç yapan Cahit Gök'ün bu filmde mafya rolünde ne aradığını merak ediyor insan.

127 SAAT

SİNYORA ENRICA İLE İTALYAN OLMAK

YEŞİL YABAN ARISI

ZORAKİ KRAL

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
127 SAAT	★★★★★		★★	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★	
ÇALGI ÇENGİ						★	
SİNYORA ENRICA İLE İTALYAN OLMAK	★★		★		★★	★	★★
YEŞİL YABAN ARISI				★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
ZORAKİ KRAL	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★		
AĞAÇ			★★		★★★★	★★★★	
AŞK SARHOŞU		★★★★		★★★★	★★	★★★★	★★★★
AŞK TESADÜFLERİ SEVER			★★		★★★★	★★	
AYIN					★	★★	
BENİM ADIM AŞK	★★★★★	★★★★★	★★		★★★★	★★★★★	
BIUTIFUL		★★★★	★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★★
BÜYÜK SIR					★★★★	★★	★★★★
CADILAR ZAMANI		★★			★★	★	★★
ÇÖLDE KUTUP AYISI	★★★★★	★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★
DÖVÜŞÇÜ	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★
GÜNAH KEÇİSİ		★	★		★	★	
İNCİR REÇELİ					★★		
KAĞIT	★★		★		★★		★★
KURTLAR VADİSİ: FİLİSTİN			★		★		
MEGAZEKA	★★★★				★★★★	★★★★	
SANCTUM					★★★★	★★	
ŞAMPİYON						★★	
TEHLİKELİ AŞK						★★	★★★★
TRON EFSANESİ					★★★★	★★★★	
GÜRÜLTÜ USTALARI		☆☆☆☆☆				★★★★★	

BU DA "AŞKTAN DA ÜSTÜN"

1970 tarihli Atıf Yılmaz filmi "Aşkdan Da Üstün", Hitchcock'un ünlü klasiğiyle adı dışında hiçbir alakası olmayan bir Yeşilçam kordelasıdır. Başrollerde Zeki Müren ve Filiz Akın, yardımcı rollerde Salih Güney ve Lale Belkıs vardır.

GEÇEN HAFTA BIRAKTIĞIMIZ YERDEN DEVAM EDELİM... ALFRED HITCHCOCK 1946'DA, OSMAN SEDEN 1961'DE ÇEKMIŞTİ "Aşkdan Da Üstün"ü. Aynı adı taşıyan 1970 yapımı bir Atıf Yılmaz filminin de olduğundan söz etmişim geçen haftaki yazıya nokta koymadan önce. Bu hafta sıra işte o filme geldi.

Hitchcock ile Seden'in filmleri arasında belli paralellikler kurulabileceğini, aralarında pek çok açıdan dağlar kadar fark olmasına rağmen iki filmin de genel tema açısından 'aynı ipte oynadığını' bir kez daha tekrarlayayım. Atıf Yılmaz'ın, Zeki Müren, Filiz Akın, Lale Belkıs, Salih Güney, Sami Hazinses'ten oluşan bir oyuncu kadrosuna dayanan "Aşkdan Da Üstün"ünün ise her iki filmle de hiçbir alakası olmadığını en baştan önemle belirtmeliyim. Lig de kulvar da kalibre de kalite de çok farklı...

Zeki Müren'in sesinden, "Seni sevmek bile yetmiyor bana / İçimde bir his var / Aşkdan da üstün... Aşkdan da üstün" şarkısını dinleterek açılan filmde, Zeki çok ünlü bir şarkıcıdır. Sahne aldığı gazinolar her gece dolar taşar, katıldığı davetlerde tüm ilgi onun üzerindedir. Oya (Filiz Akın) ise annesini yıllar önce kaybetmiş, altı yıldır babasıyla evli olan üvey annesi Selma (Lale Belkıs) tarafından hiç sevilmeyen, zengin bir kızdır. Âşık olduğu delikanlı Turgut (Salih Güney) ile evlenme hazırlıkları içindedir. Aslında bir an önce evlenmeleri gerekmektedir, çünkü Oya, Turgut'un çocuğuna hamiledir. Turgut, görünürde çok efendi, çok kibar, terbiyeli bir gençtir. Ama gerçekte ne yalandır o... Oya'nın babasının parasının peşindedir. Üstelik üvey anne Selma'yla da uygunsuz ilişki içindedir ve damat adayı olarak karşısında Turgut'u gören Selma, küçük çaplı bir sinir krizi geçirir. Turgut, "Ben bu salak kıza ne yapayım, yalnızca para için evleneceğim onunla. Paraya konduktan sonra da onu boşayıp seninle evleneceğim. Hem sen çok

daha iyi sevişiyorsun" deyip kadını yatağa sürükler. O sırada eve gelen Oya, bu sözleri ve yataktaki içler acısı manzarayı görür. Ağlayarak dışarı çıkar, koşmaya başlar, bir otomobilin çarpması sonucunda hafızasını yitirir.

Burada biraz geri sarmak zorundayım. Zeki, Oya'yla bir davette tanışmış, birlikte piyano çalıp "Gözyaşım şarap olsa / Gençliğim harap olsa / Her günüm azap olsa / Yine seni seveceğim" demiş, yani "Arım Balım Peteğim"i söylemişler ve Zeki kızdan epeyce etkilenmiştir. Fakat çok mesafeli, "Uzaktan sevmek aşkların en güzeli" tarzında bir etkilenmedir bu. Ne de olsa kız başkısıyla evlenmek üzeredir.

Oya'nın geçirdiği kazaya çok üzülen ve hafızasını yeniden kazanması için yardımcı olmaya karar veren Zeki, kızı evine götürür. Hem doktor, "Hafızasını yitirmesine bir şok neden olmuş. O olay nedir bilmiyorum ama benzer bir olay yaşarsa hafızasına yeniden kavuşabilir" demiştir. Zeki, bu nedenle Oya'yı Turgut'la karşılaştırır. Oya, o iğrenç olayı hatırlar, şok geçirir ve hafızası yerine gelir. Zeki de olan biten her şeyi öğrenir.

Derken, Turgut hapse girer, Oya çocuğunu doğurur ve ortadan kaybolur. Zeki, sevdiği kıza ısrarla arar ve köhne bir gazinoda şarkı söylerken, üstelik de hastayken bulur. Tekrar kurttur. Oya, Zeki'yle evlenir. Artık her şey yolunda gidiyor gibi görünürken aradan dört yıl geçer, Turgut hapisten çıkagelir, güya çocuğunu almak istemektedir ama asıl niyeti gene paradır. Aldığı 250 bin lira yetmeyince şantajlarına devam eder, küçük Uğur'u, yani oğlunu kaçıtır. Çılgına dönen Oya, Turgut'un peşine düşer, bir kez daha otomobil çarpması sonucu ağır yaralıyken, üç dört

kurşun sıkarak Turgut'u gebertmeyi başarır.

Alışıldığı üzere Lale Belkıs ile Salih Güney'in su katılmamış derecede kötü insanlar olarak çizildiği, tam olarak ne 'mutlu son' ne de 'acı son' denilebilecek, 'ortada' bir finale sahip olan Atıf Yılmaz işi "Aşkdan Da Üstün"de, Zeki'nin Turgut'a "Lafı uzatma, kaç para satıyorsun çocuğu... Kaç para istiyorsun, söyle!" demesi, unutulmayacak repliklerden biridir.

Selma'nın yaşlı kocasına, "Turgut'u da bırakmış, Zeki'ye kaçmış kahpe!" deyişi de önemli bir andır. Ki adamcağız zaten çok uzun süredir kızı hakkında yanlış fikirlerle sahiptir. Neden sonra gerçeği öğrenecek ve "Yanılmışım, affet beni!" diyerek kızından özür dileyecektir.

Bu yazının başına oturduğum günün sabahında (17 Şubat), Hürriyet gazetesinin ikinci sayfasında bir haber vardı: "Zeki Müren filmi oynatacak salon yok."

Geçen yıl İstanbul Film Festivali'nde seyrettiğim, Zeki Müren'i Ediz Hun'un canlandırdığı, diğer başrol oyuncusunun Selma Güneri, rejisörünün Ülkü Erakalın olduğu "Çılgık Çılgıya Bir Seveda" filmiyle ilgiliydi haber. Erakalın, filmi oynatacak salon bulamadıklarını, bunun Zeki Müren'e büyük bir vefasızlık anlamına geldiğini ama vizyona sokamasalar bile mutlaka bir gala yapacaklarını söylemiş.

Şimdiden söz vermiş olayım; vizyona girmese de galasının yapıldığı hafta, "Çılgık Çılgıya Bir Seveda"yı da konuk edeceğim bu sayfada. Gözyaşınızı şarap, gençliğinizi harap, her gününüzü azap edecek ama "Yine seni seveceğim..." diye terennüm etmekten geri kalmayacak filmlerden biridir çünkü.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin! ■

BÜTÜN O CAZ

Yönetmeninin yarı otobiyografik özelliklerini taşıyan ama anlattıklarıyla izleyicisinin hayatla hesaplaşmasına yardımcı olan çok az film vardır. Bob Fosse'nin "Bütün O Caz"ı (All That Jazz) bunu başarabilen üç beş filminden biridir...

BÜTÜN O CAZ" HER BOB FOSSE FİLMİ GİBİ ZOR BİR FİLM DİR. KOREOGRAF, SAHNE SANATLARI YÖNETMENİ, OYUNCU, YAZAR VE

yönetmen olan Fosse kendi hayatından da izler taşıyan 1979 tarihli bu filmde öyle bir çatı kurar ki film, Fellini klasiği "Sekiz Buçuk" (Otto e Mezzo) halinden ve olanca 'Amerikan müzikali' ışıltısından yavaş yavaş çıkıp bir çeşit Ingmar Bergman klasiği "Yedinci Mühür"ün (Det Sjunde Inseplet) etkisine ulaşır. Çünkü Fosse'nin filminde de bu sefer beyazlar içindeki güzel bir kadınla vücut bulan 'ölüm'le hesaplaşan bir adam vardır...

Fosse filminde kendi gibi bir karakteri merkeze yerleştirir. Joe Gideon bir koreograf ve yönetmendir. Bir türlü bitmek bilmeyen son filminin kurgusuyla uğraşmaktadır. (Bu film bir şovmenin hikayesini anlatan "Stand Up" adlı filmidir ki bu da Fosse'un önceki filmlerinden "Lenny"i simgelemektedir.) Bir yandan da yatırımcıları tarafından büyük bir beklentiyle desteklenen bir Broadway müzikalini sahneye koymaya hazırlanmaktadır. Joe'nun hayatı en başta zevk ve sefa dolu gibi görünen aynı rutinlerin devinimi gibidir. Vivaldi eşliğinde uyanır, sıcak bir duş, geceden kalmalığını aşmasında yardımcı olacak bir hazım ilacı, antidepresan, giyinip kuşandıktan sonra da hep aynı gaza getirici replik: "Şov zamanı dostlar!"

Joe sigara içer, hem de çok... Sürekli aldattığı için kendisinden boşanmış ama hâlâ etrafından ayırmadığı eski karısından bir kızı vardır. Ne tam bir koca ne de çok ilgili bir baba olabilmıştır. Müzikalindeki dansçı kızlarla sürekli flört eder. Sevgililerini asla sadık kalmaz. Babası gibi bir 'womanizer'dır. Hedonisttir, egoisttir ve bencildir. Tüm flörtleri

kendi istediği zamanda bitmelidir. Kibirlidir. Bunu ölüm meleğine güzel bir örnekle anlatır: "Bir seferinde iki kızla beraber olmuştum. Sabah uyandığımda biri gitmişti. Bir de not bırakmıştı. 'Seni artık paylaşmak istemiyorum' diye... Ama üzülmedim, gururum okşanmıştı." Ölüm meleği (Jessica Lange) nüktedan, güzel ve baştan çıkarıcıdır, cevabı da hazırdır: "O notun sana yazıldığı ne malum!"

Bu örnekten de anlaşıldığı gibi Lange'in son derece sempatik yorumladığı 'ölüm'le bile film boyunca flört eden Joe'nun kendi sonuna doğru takip ettiği rota, kendisiyle ve hayatla yaşadığı büyük hesaplaşmanın da rotasıdır aynı zamanda. Fosse'un en büyük başarısı hikaye çizgisi ve yarı fantastik, düşsel kurgusuyla algıları açık izleyicinin bu hesaplaşmayı yaşamasını sağlamasıdır. Joe kendisine yapılan tüm uyarılara rağmen akıntıya kapılmış gibi yaşamaktadır. En sonunda da kaçamadığı ameliyat masasındaki açık kalp ameliyatı (filmde gayet net olarak izleniyor bu) filmin kendisini simgeliyor sanki... Fosse, çok az yönetmede görülen bir samimiyetle 'kalbini açıyor' adeta.

Joe Gideon (birçok şeyle birden ilgilenen Fosse gibi) kendi yeteneklerinin, yaratıcılığının sınırlarını zorlayan bir sanatçıdır. Dağınıklığı ve hayatını düzenlemekteki sıkıntısı bu zorlamanın bir sonucudur. Kendisini yeterince 'yeterli' görmeyen sanatçı kendisini zorladıkça rahatlayıcı bir şeye sarılmak ister. Ancak bu şey kesinlikle bir 'aile' olamıyordu. Sigara, alkol, uyuşturucu haplar ve seks oluyordu bunlar. Bütün duygusal bağlılıklarını yarıda kesip bir diğerine atlamak zorundadır. Çünkü duygusal bağ kurduğu zaman bazı şeyleri yapamamaktan korkuyordu.

Hastane odasında onu ziyarete gelen

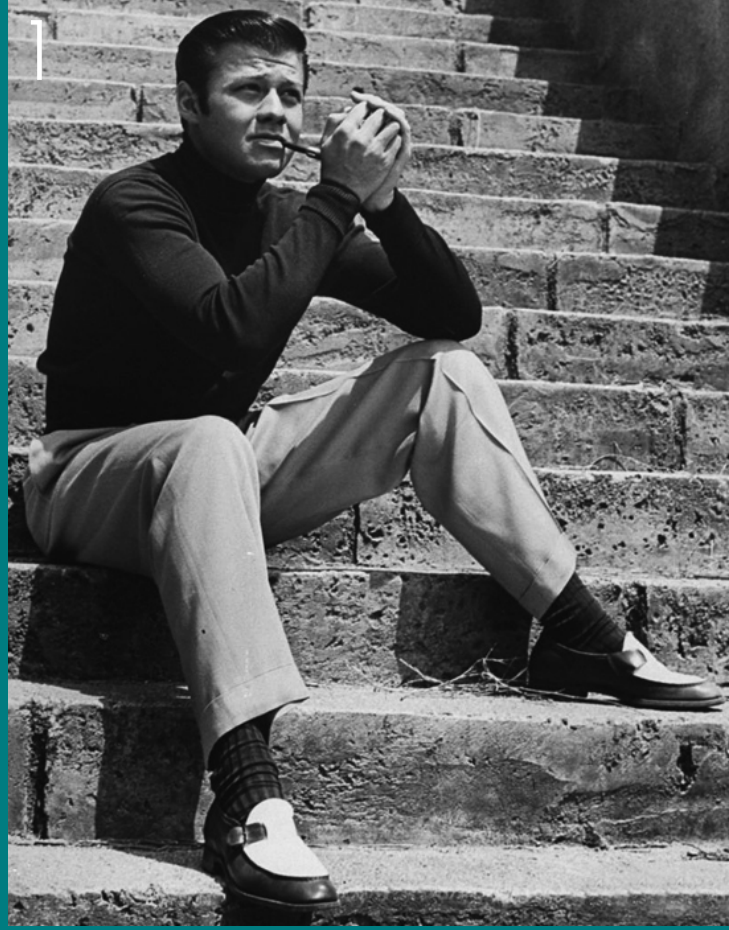
komedyen dostu ona "Sende derin bir muhafazakarlık korkusu var", "Ağır bir sıradan adam olma korkusu var" gibi cümleler kurar. Joe bunların hiçbirine inanmaz. Bunlar onun yüzeydeki korkularıdır sadece. En altta 'yaşamı kaçırma' korkusu vardır halbuki. Her şeyden bir diş alma arzusu, hiçbir şeyden yeterli tatmini alamama sonucunu doğurur... İşte Joe'nun en büyük sıkıntısı budur. Bu yüzden ölümü ikna edip yaşamaya devam etmek ister. Ama çok geçmeden bunun, içinde olduğu yaşamda zaten hiçbir zaman mümkün olamayacağını anlayacaktır... Kızı ve sevgilisi ise onu hayata bağlamak için elinden geleni yaparlar. Ama Joe'nun bunlara karşılık verecek bir 'duygu'su yoktur. Daha doğrusu vardır ama yetersizdir. Bunu geliştirecek zamanı vermemiştir kendisine...

Filmde sık sık yenilenen 'beş aşamalı ölüm süreci' onun için de gerçekleşiyordur sırayla... Bir insanın ölüm süreci beş aşamada gerçekleşir: İnkâr, öfke, pazarlık, depresyon ve kabullenme... Hepsi Joe'nun başına gelir. Ve Joe kendi ölümünü de sunduğundan zamanın şöhretli şovmenlerinden Ben Vereen'in bir şovuna çevirir zihninde. Bu şovda seyirciler Joe'nun hayatında yer edinen herkeştir. Joe ve Ben Vereen beraber Everly Brothers'ın "Bye Bye Love" şarkısını "Bye Bye Life" olarak değiştirerek neşe içinde söylerler. Film boyunca neredeyse hiç durmaksızın arkadan süregiden müziklerin en sonuncusudur bu ve kaçınılmaz son geldiğinde büyük sessizlik kaplar ortalığı... "Bütün O Caz" sonunda yerini sessizliğe bırakacaktır illaki.

Fosse'nin başyapıtı, şov dünyasının samimiyetsizliğine vurgu yaparken yaratıcının kaybolmuşluğunun, yalnızlığının nasıl da mümkün olabileceğini gözler önüne serer. ■

DÜNYA STARLARIYLA FİLM ÇEVİREN 11 OYUNCUMUZ

"Sinyora Enrica İle İtalyan Olmak" isimli filmde İsmail Hacıoğlu'nu efsanevi aktris Claudia Cardinale ile karşılıklı izlerken, geçmişten bugüne sinemada dünya ligine oynayan yıldızlarımız film şeridi gibi gözümüzün önünden geçti...

ÖMER ŞERİF, SOPHIA LOREN, MELINA MERCOURI, INGRID BERGMAN GİBİ NİCE AVRUPALI OYUNCUNUN HOLLYWOOD'DA

dünya starı olmalarına gıptayla bakmış, bizimkilerin hep hakkının yendiğini, oralara bir adım atsalar Oscar'a bile uzanabileceklerini söyleyip durmuşuzdur. Bu hayal genelde kursağımızda kalsa da, dönem dönem kimi oyuncularımız bu şans yakalamayı başardı. "Ölümsüz Kadın"da (L'Immortelle) Sezer Sezin ve Ulvi Uraz'ı Françoise Brion'la, "Rusya'dan Sevgilerle"de Hasan Ceylan'ı Sean Connery'yle, Romalı Perihan'ı bir Fellini filminde figüran olarak arka planda, "Kurtlar Vadisi" dizisinde Necati Şaşmaz'ı Sharon Stone ve Andy Garcia ile, Serra Yılmaz'ı Ferzan Özpetek filmlerinde İtalyan oyuncularla izledik. Bakın daha kimler, kimlerle bir araya gelmiş...

1 TURHAN BEY

Geçmişten bugüne bir sıralama yaptığımızda, listenin başına tereddütsüz Turhan Bey yerleşiyor. Gerçi Türkiye'de hiç film çevirmişliği yok. Doğduğu yer Avusturya. Annesi Çek olsa da, babasının Türk bir diplomat oluşu onu daima gözbebeğimiz kılmış. Özellikle 1940'larda Hollywood'da bilhassa Maria Montez'le çevirdiği egzotik filmlerle hayli popüler olan, o dönem bizde yayımlanan sinema mecmualarındaki haberleri halkımız tarafından merakla takip edilen Turhan Bey'in asıl adı, Turhan Gilbert Selahattin Sahultavy... 1922 doğumlu oyuncunun 1950'lerde popülerliği yavaş yavaş azalsa da bir kuşak onu daima muhabbetle hatırlar. 1990'larda yeniden keşfedilip "Babylon 5" gibi TV dizilerine konuk olan Turhan Bey, ilk önemli Hollywood starımız payesini sonuna kadar hak ediyor.

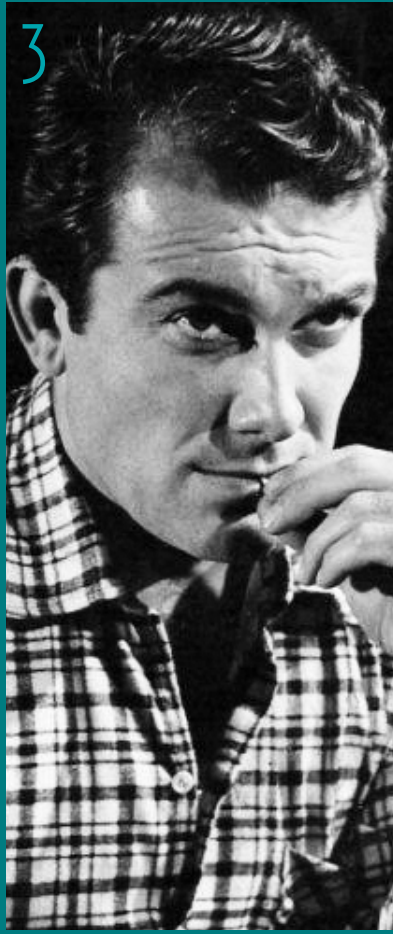
2 MUZAFFER TEMA

Dönemin klasik tabiriyle, 'ecnebi' aktörleri andıran yakışıklı fiziği sayesinde Hollywood'da parlamaması imkansız gibi gözükken Muzaffer Tema, 1950'lerin sonunda bu rüyayı gerçekleştiren en önemli isim oldu. Hatta yalnızca iki Amerikan filminde, üstelik yan rollerde gözükmesine karşın bu girişimin Türkiye çapında etkisi inanılmazdı. 1958'de "Acı Tebessüm"de (A Certain Smile) Joan Fontaine ile bir dans sahnesinde gözükken Tema, 1960'da ikinci sınıf bir bilimkurgu olan "12 To The Moon"da oynadıktan sonra Hollywood defterini kapatarak yurda döndü; kariyerine Yeşilçam'da devam etti. Ama halkın gözünde Batı'yı fethedip gelmiş, Hollywood görmüş, dünya çapında olabilecekken kaderin cilvesi ve talihsizlik sonucu buralara saplanıp kalmış bir 'jön' olarak saygınlığını daima korudu.

2

3

4

5

3 ORHAN GÜNŞİRAY

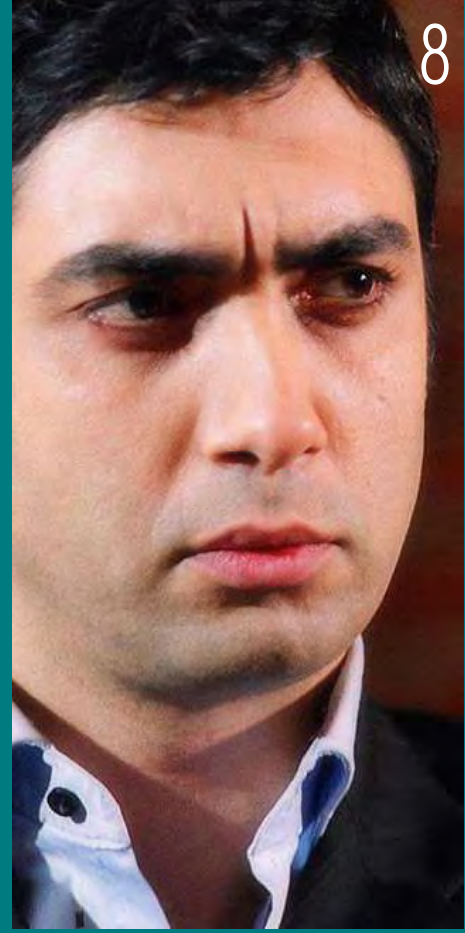
Günümüzün sevilen oyuncularından Mahir Günşiray'ın babası olan ve 2008'de aramızdan ayrılan Orhan Günşiray, hasbelkader sinemaya adım atmış fakat sonradan kazandığı popülarite sayesinde bir daha kopamamış, unutulmaz bir isim. 1950'de Adalar Erkek Güzeli seçilen, 1957'de yan rollerle Yeşilçam'a geçen Günşiray, Neriman Köksal'la 1959'da çevirdiği "Fosforlu Cevriye"nin gişe rekorları kırmaya üzerine bir anda halkın sevgilisi haline geliverdi. Onun 'ecnebi' bir starla buluşması ise 1963 yılında gerçekleşti. Yunanistan'ın Ajda Pekkan'ı olarak anılan Alike Vuyuklaki ile birlikte rol aldığı, ortak yapım olarak çekilen "Sıralardaki Heyecanlar", hem bizde hem de 'komşu'da büyük ilgi gördü. Orhan Günşiray'ın 'Batı açılımı' ise ne yazık ki bu filmle sınırlı kaldı.

4 SENİH ORKAN

Çevirdiği 200 kadar filmde daima 'kötü adam' olarak tanıdığımız, tıpkı Orhan Günşiray gibi 2008'de hayata veda eden Senih Orkan, tiyatroculuktan gelen yeteneğiyle aslında harcanmış oyuncularımızdandı. Şans ise yüzüne 1964 yılında gülümsedi. Bir Hollywood süper-produksiyonu olarak tasarlanıp, çekimleri İstanbul'da gerçekleştirilen "Topkapı" filminde hatırı sayılır bir rol üstlendi. Kadroda ise Melina Mercouri, Peter Ustinov, Maximilian Schell gibi dönemin dünyaca ünlü starları yer alıyordu. Bugün bile zevkle izlenen bir soygun öyküsü anlatan "Topkapı"nın belki yurt dışında fazla ilgi görmemesi, Senih Orkan'ın da talihsizliği oldu. Birkaç yıldır "The Thomas Crown Affair 2" adıyla yeniden çevrimi yapılacağı söylenen unutulmaz klasikte Danyal Topatan da oynamıştı.

5 FİKRET HAKAN-SALİH GÜNEY

Sinemamız ve ülkemiz adına en hazin, en utanç verici deneyim... Bir kuşak "Paralı Askerler" deyince mevzuu hatırlar. "İtalyan Usulü Soygun"la parlayan yönetmen Peter Collinson, yanına Tony Curtis, Charles Bronson, Michèle Mercier gibi mega starları katarak sağlam bir bütçeyle "You Can't Win 'Em All" filmine start verdi. İngilizceye hakimiyetleri sayesinde Fikret Hakan, Salih Güney ve Suna Keskin gibi oyuncularımız filmde önemli roller üstlendiler. Çekimler için Curtis ve Bronson ülkemize geldiğinde yer yerinden oynadı, ayaklarına adeta kırmızı halılar serildi. Ancak 1922 yılında geçen film gösterime girecekken, tarihimiz çarpıtılıyor gerekçesiyle sansüre takıldı. Ve o gün bugündür Türkiye'de gösterilmedi. Olan, Fikret Hakan ile Salih Güney'in Hollywood hayallerine oldu...

6

AYHAN IŞIK

Yeşilçam'ın 'beyefendi' oyuncusu olarak ama en çok da 'Taçsız Kral' lakabıyla bilinen Ayhan Işık, belki de uluslararası alanda en çok ses getirebilecek oyuncumuzdu. Ne var ki kariyerinin ancak son dönemlerinde Batı'ya yelken açabildi. 1950'lerden 70'lerin ortalarına dek Yeşilçam'ın bir numaralı ismi olarak görülen Işık, 1972'de Türk-İtalyan ortak yapımı "Babanın Arkadaşı"nda Richard Harrison'la birlikte rol aldı. Bir yıl sonra ise çok daha önemli bir projedeydi. Başrolü dünyaca ünlü aktör Klaus Kinski ile paylaştığı korku filmi "Ölümün Nefesi"nde, sinemamızın unutulmaz kötü adamlarından Erol Taş'la oynadılar. Film sinemalardan ziyade 10 yıllık bir gecikmeyle video piyasasında iş yaptı. Bu süreçte ne yazık ki Ayhan Işık güneş çarpmasından ötürü beyin kanaması geçirip erken yaşta aramızdan ayrılmıştı.

7

NUBAR TERZİYAN

Yeşilçam'ın iyi yürekli, herkesin yıllar yılı 'baba' veya 'amca' yerine koyup kalbinde yer açtığı unutulmaz karakter oyuncusu Nubar Terziyan, ucundan kıyısından da olsa dünya starlarıyla aynı filmde boy göstermeyi başardı. Albert Finney, Lauren Bacall, Ingrid Bergman, Jacqueline Bisset, Sean Connery, Anthony Perkins, Vanessa Redgrave, Michael York gibi 'çok özel' yolcuları taşıyan trende geçen "Şark Ekspresinde Cinayet" (1974) öyküsü İstanbul'da başlıyordu. Ekspres, sefere çıkmadan önce Sirkeci'deki tren garından 'şöhretli' yolcularını alırken, seyyar satıcılar arasında Nubar Terziyan da yer alıyordu. Bu kısacık rolüyle belki yurt dışında kimsenin dikkatini çekmedi ama bizim seyircinin onu bu filmde görür görmez tanıdığı ve kalplerimizin heyecanla çarptığı kesin...

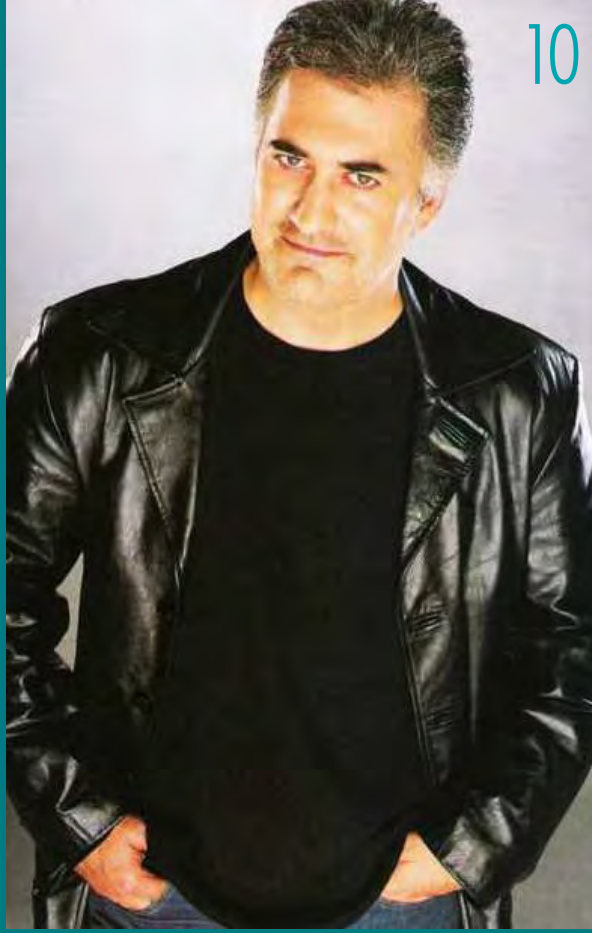
8

NECATİ ŞAŞMAZ

2003'ten beri gündemden bir türlü düşmeyen "Kurtlar Vadisi", tepki gördüğü kadar ilgi de çekiyor. Diziden türetilen sinema filmleri veya "Muro" örneğinde olduğu gibi yan karakterlerden doğan filmler de cabası. Bütçesi hayli yüksek olan dizinin ve gişe rekorları kıran filmlerin oyuncu kadrosunda zaman zaman Hollywood'un yıldız isimleri de göze çarpıyor. Dizide Sharon Stone ve Andy Garcia'nın oynadığını girişte yazmıştık. İlk sinema filmi "Kurtlar Vadisi: Irak"ta (2006) ise Billy Zane ve Gary Busey kadroya dahil oldular. Irak'ta Türk askerlerinin kafasına çuval geçirilmesi olayını anlatan filmde Necati Şaşmaz, 'Bir Türk dünyaya bedeldir' önermesini hatırlatırcasına Zane ve Busey'e kafa tutarak, tek kişilik ordu 'Rambo'yu her zamanki durgunluğuyla canlandırdı.

9

10

11

9 GÜVEN KIRAÇ

'Hollywood bizi çağırmazsa, biz onları ayağımıza getiririz' mantığıyla, çuvala para ödeyerek çaptan düşmeye yüz tutmuş starları filmlerimizde oynatma modası, özellikle 2000'li yıllarda tavan yapmış durumda. Bu girişimlerden biri de beş yıl önce, bir zamanların 'uçan helikopter' tekmesiyle ünlü dövüş filmleri yıldızı Jean-Claude Van Damme ile gerçekleşti. Ömer Faruk Sorak'ın gençlerin üniversite sınavına yönelik stresini, gençlik filmi formatında anlatmayı denediği "Sınav", belli ki zayıf içeriğine pek güven olmadığından, Van Damme'in konuk oyunculuğuyla allanıp pullanarak, görücüye öyle çıkarıldı. Bu sayede Güven Kıraç başta olmak üzere İsmail Hacıoğlu, Zafer Algöz, Altan Erkekli, Tuba Büyüküstün gibi isimler de Van Damme'la aynı filmde oynama mutluluğuna eriştiler.

10 TAMER KARADAĞLI

Bir başka formül de 'Onlar buraya gelmezse, kendi paramızla biz oraya gideriz' mantığı... Hollywood bağlantıları olan yerli bir yapımcının girişimiyle hayata geçirilen "Ölümlü Dans" ya da İngilizce adıyla "Living & Dying", 2007'nin en balon filmlerinden biriydi. Tamer Karadağlı'nın adeta Türk olduğu çakılmasın diye Teksas ağzıyla Amerikan İngilizcesi konuştuğu irrite edici bölümler bir yana, Yelda Reynaud'nun yabancı dil bilmek dışında bu filmde ne aradığı da anlaşılamadı. Zaten film en çok Deniz Akkaya'nın tecavüze uğradığı sahneyle konuşuldu. Çekimleri ABD'de gerçekleştirilen filmde Edward Furlong, Michael Madsen ve Arnold Vosloo'nun oynadığını ancak ne yazık ki ortaya çıkan işin, kötü bir B tipi aksiyon olduğunu söyleyelim.

11 MAHSUN KIRMIZIGÜL

Her filminden sonra 'beni beğenmiyorlar' diye sinema yazarlarına çemkirse de, aslında sinema yapmadaki çabalarını iyi niyetli bulduğumuz Mahsun Kırmızıgül'ün "Beyaz Melek" ve "Güneşi Gördüm"den sonraki üçüncü filmi. Çıtayı her filmde biraz daha yükseltmeyi amaçlayan Kırmızıgül, ekibini toplayarak Amerika'ya gitti, kesenin ağzını açarak Danny Glover, Gina Gershon, Robert Patrick gibi parlak oyuncularını filmine kattı. Dahası Glover ve Gershon'ı Türkiye'ye getirip, filmin bir kısmını burada çekerek ülke tanıtımına katkıda bulundu. Başroldeki Haluk Bilginer için yabancılarla oynamak yeni bir şey değil; kendisi 1980'lerde İngiltere'deyken zaten popülerdi. Sanırsız bu kadroyla bir arada olmaktan en çok Kırmızıgül, Mustafa Sandal ve Engin Altan Düzyatan keyif aldı.

GÜRÜLTÜ USTALARI

ORİJİNAL ADI It Might Get Loud

YÖNETMEN Davis Guggenheim

OYUNCULAR Jimmy Page,

The Edge, Jack White

YAPIM/SÜRE 2008 ABD, 94 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce

ŞİRKET Tiglon (Kalinós)

Bu belgeselde
üç gitar ustasının neye
ve nasıl bir isyanla
müzik yaptıklarını
izliyoruz.

GİTARLARIYLA ÖZDEŞLEŞEN, BU ENSTRÜMANA KARAKTERLERİNİ YEDİREN üç büyük gitar ustasının Ocak 2008'deki buluşmalarının yarattığı etkiyi ete kemiğe büründüren "Gürültü Ustaları", 'gitar sesi'ne âşık müzikseverlerin heyecan içinde seyredecekleri bir belgesel. En azından biz böylesi bir heyecanla izledik bu 'sevgi' filmi.

Led Zeppelin'in efsane gitaristi Jimmy Page, gitariyle U2'nun şarkılarını 'çok daha özel' kılan The Edge ile The White Stripes ve The Raconteurs'ün 'deli' gitaristi Jack White'ı bir araya getiren, böylece üç kuşak gitar virtüözünün bu enstrümana yaklaşım farklılıklarını gösteren film, müzisyenlerin köklerine inerek bugünlere kadar gelen etkilerinin altyapılarını da önümüze getiriyor. İzleme sürecinde yığınla ilginç anekdotla da karşı karşıya kalıyoruz, üçlünün neye ve nasıl bir isyanla müzik yaptıklarını takip edebiliyoruz. Özellikle Jimmy Page ve Jack White'in var olanı deforme edip 'yeni bir ruh' yaratma eğilimleri apaçık görünüyor bu süreçte. Neleri dinleyerek şu anki

bakışlarını oluşturduklarını, gitarla yaşadıkları ilişkinin ipuçlarını, müziğin kirlenen gelişimine karşı takındıkları 'tutucu' tavrı, 'geriye bakmaları'na karşın nasıl 'ünik' olabildiklerini, buna benzer birçok özel yansımayı bu belgeselin nüvesinde buluyoruz.

Birbirlerinin gitar çalışmalarını dikkatlice izleyen, 'numaraları' beyinlerine nakşeden (özellikle Jack White), kendilerinin bir uzvu haline dönüşen bu enstrümana duydukları saygıyı derinden hissettiren üçlü, dönemlerinin hep bir adım önünde yürüdüklerini de gösteriyorlar bizlere. Müzik endüstrisi ne kadar gelişirse gelişsin, bilgisayar destekli efektlere ne kadar yaslanırsa yaslanınsın, 'blues'un ortaya çıkışından bu yana temel enstrüman olan gitarın ağırlığının azalmayacağını da belgeliyor onların yaklaşımları. İşin özü, müziğin gitar sesinden soyutlanmasının olanaksızlığını bir kez daha vurguluyor üç usta... [1]

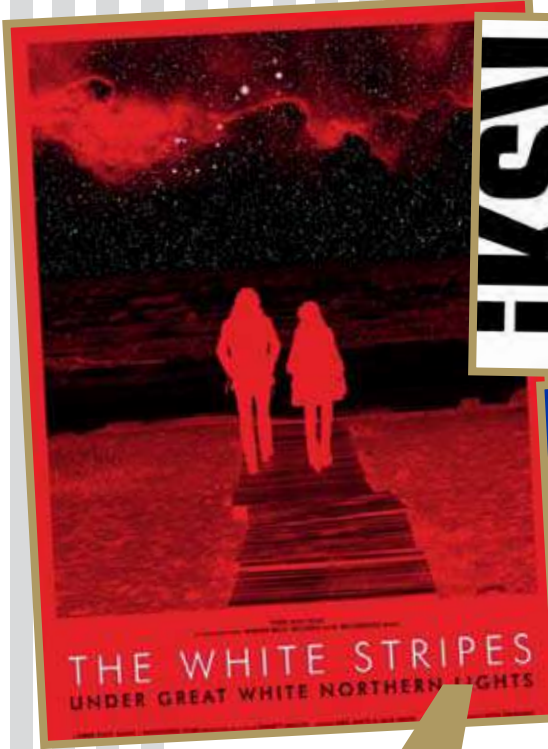
Finalde üçlünün birlikte The Band'in efsane şarkısı "The Weight"i seslendirirken stüdyodakilerin huşu içinde dinleyişleri...

Filmin Türkçe adını eksi hanesine yazabiliriz. 'Gürültü', negatif bir etkinin yansıması gibi duruyor.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

1 - The Beaver

Jodie Foster, "Küçük Adam" (Little Man Tate; 1991) ve "Yılbaşı Tatili"nin (Home For The Holidays; 1995) üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra üçüncü yönetmenlik çalışmasıyla karşımıza geliyor. Mel Gibson'ı başrole taşıyan "The Beaver", bir kukla aracılığıyla 'iletişim temelli' sorunlarına çözüm arayan bir adamın hikayesini anlatıyor... Gösterim tarihi 20 Mayıs.

2 - Kanunun Kuvveti (The French Connection)

"Bütün O Caz"ın (All That Jazz) 2008'de kaybettiğimiz yıldızı Roy Scheider, ilk büyük çıkışını 1971'de William Friedkin yönetiminde "Kanunun Kuvveti"yle yapmıştı. Polisiye sinemanın başyapıtlarından birine dönüşen bu projedeki performansı Oscar'a aday gösterilmeyi de başarmıştı aktör.

3 - Shine

"Zoraki Kral"la (The King's Speech) dördüncü kez Oscar'a aday gösterilen Geoffrey Rush, bu ödüle ilk aday olduğunda heykelciği evine götürmeyi başarmıştı. Piyanist David Helfgott'un azimle anlaşılan öyküsünü anlatan "Shine"daki performansıyla şahlanan aktör, filmin toplam yedi daldaki adaylığının da başlıca müsebbibi olmuştu.

4 - The White Stripes Under Great White Northern Lights

"Gürültü Ustaları"nın (It Might Get Loud) üç gitar ustasından biri olan Jack White'in iki kişilik grubu The White Stripes'in 2007 Kanada turnesini müthiş bir yalınlıkla (tıpkı grubun müziği gibi) aktaran bu belgesel, müziği komplike hale getirmeye çalışmanın gereksizliğinin de bir belgesi adeta.

5 - Film gibi 30 yıl

2-17 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek 30. Uluslararası İstanbul Film Festivali yaklaşırken, İKSV'den 30. yıla özel bir blog geldi önce. Festivalin 30 yıllık geçmişinden yığınla hatıranın bulunduğu bu blogda, sinema yazarlarından sinemaseverlere kadar müdavimlerin ilk elden festival deneyimlerini okumak paha biçilmez! www.filmgibi30yil.com adresine bir göz atın, hak vereceksiniz...

ROCK FM 94.5

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK
BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER ÇARŞAMBA 22.00 - 00.00 / TEKRARI HER PAZAR 12.00 - 14.00

“ Drama sıkıcı kısımları atılmış yaşamdan başka nedir ki! ”

Alfred Hitchcock